

Аскер уулу Нурлан атындагы орто мектеби

Ачык тарбиялык саат

Тема: «Канткенде адам
уулу адам болот?»»

4-класс

2018-2019-окуу жылы

Мугалим: Бообекова Н.Ж.

Тарбиялок саат

1

Тема: "Канткенде адам уму адам болот".

Саламатсыздарбы колбаттың эмелер
жана менен сүйүктөрү окуучуларам.

Азыр бизде ачыл тарбиялок саат.

Тарбиялок саатобоздон башонда биз
Узг. Респ. мам. Тимен аткарабыз.

1

Түрүнкү тарбиялок саатобоз уму
мазуну Ч. Ниматовдун 90 жылдого-
на арналат.

Анда эмсе тарбиялок саатобоздо
баштайбыз.

Мугалим

Эзелтен чекмбеген уму таймаам,
Канткенде адам уму адам болот?

Ураман шоо куска да уму талаам,
Канткенде адам уму адам болот?

Атсала коз жермса да уму талаам,
Канткенде адам уму адам болот?

Душмандан жан согоман кичкара да
душмандог когон - тоюн баскара да,
түрдүк чекмбеген уму талаам,
Канткенде адам уму адам болот?
Адагым качан чечет, качан коет,
Канткенде адам уму адам болот?

2
Тарбиялык сааттын темасы ушуну
ор саптаранда айтылгандай.

"Канткенде адам ушуну адам болот?"
деп аталайт.

Сабактын максаты: 1. Окуучулар ушуну
мазуну Ч. Айтматов менен
маалымат алышат. Анын
укуучулары, эркек жана
чогармаларынан билишет.

2. Ошү түрүктүндү корком
өрмөр аркылуу калыптанайт.

3. Ин негизини мазуну менен
чогармаларынан узунду аткаруу
менен окуучулар адептүүлүккө,
бири-бирин сүйлөөгө, парата-
логотто - шаптобарлардо сүйүгө
аларга адр мамиле тасоого
тарбияланайт.

Мугалим: Канда баарар айткалар
Ч. Айтматов деген кем?

Ушуну мазуну деп айтканар
буну иккан мененде шер жана
лерге айта алсаңар?

Окуучулардын ар бири
корком ор айтышат.

Ооба шер айткан ушуну
мазуну Ч. Айтматовдун шер баары
айтышат.

Чоңгоз ата, адам затка кыр жет,
Акылмаңдын экөө бөлсө берсе жет.
Жоргоз шес, өзбек, казак туугандар,
Канас - арал коргоп турган уруу жет.

Корк шешти муну отто дагы жетсе чокко,
Жоргозду караган бар, аман чоңгоз.
Кайса эге барса дагы таанып турган,
Жоргозду паспорту бар, аман чоңгоз.

Шуудан муну отто дагы урууларга,
Шурк эреми мазары бар, аман - Чоңгоз.
Шуртуну эе түбөлүккө даңкталган рен,
Шеңерин тартуу кыган арнас муну.

Жоргоз маңдайы козу тойдой таң калган,
Коркок мукет, ак тоолорду айламан.
Ан ак шыкар Айматовду аман,
Анан учкуну каматкан муну маң.

Слабд аркылуу Ч. Айматовду
Аман баян айтаман.

Окуучулар үч топко бөлүмдөрдө.

I-топ: "Саамановдун кези"

II-топ: "Жоргоз" повестинин
Айдарманов кез маңы.

III-топ: "Ак кеме" баяндын кези

Самантанын толуу.

Толуулай: Ассла

нер же: Сээм

Ах кеме

Бага: Маабраи.

Толуулай

Ах бага: Ассла

Окуучулар рәдмәтүрүн үзүмүз
аткарылаид.

Мугалим ар бир топко токтолуп
инженерова нидерланд тудуучк
берет.

Ч. Айтматоврун созулган тозотом
"Осок - колду сагомузу" деген орус кыфак
дүй дүйлөмүз. **Таркочоид, Турайов, Келесид**

Жаастер тудуучоид.

Сабак тодоктоткочоид.

Чегө: Терекке сабак доломча ачкеле
тудууч келүү.

Аскер уулу Нурлан атындагы Орто мектеп

Тарбиялык саат

Темасы: Адептүүлүк адам корку.

4-класс

Мугалим: Чымырбаева Б.Б

2017-2018-окуу жылы

саят:

- Охуучулар адеп, адептуулук, пейман-дүүлүк, маданияттуулук, ата-эне, Ата Мекен, Ая-Эпоо деген түшүнүктөрдө турмуштук мисалдар аркылуу чыңоонушат
- Ата Журттуу, ата-энедин ар-наамына туу уу-кара бауула жана ага актоого сыйлаа өй жүрүтүүгө көптөмөт
- Адамдар өзүңдө терс сапаттардан аманга билишет. Адептуу ар-наамына баары бири-бирин сыйлаа чыңуу-күрөң тирүүлө тәрбиеленет.

Жүтүлүүчү натыйжа:

Адептуулук- адамдын көркү экендигин билишет. Макулдарга, пиарга, көркөм сөздөрдү айтып, радардуу аткарып, өз айыруун эркин түшүнүктүчү айтып бере алышат.

Сабактын формасы:

Эпоо мекен шетте

Сабактын ыкмасы:

интерактивдүү ыкма

Сабактын жабдылышы:

Ватман, маркер, плакаттар, макулдар, слайд

Сабактын көрүнүшү:

Аууламдын сөзү

- саламаттуу
- негиздүү маани түзү
- сабактын темасы, максаты айтылат.

Коргоз Республикасынын Мамлекеттик Тили ардаат.

Окуучулар 3 топко бөлүнүшөт.

2.

Элөөн башталары шайланат.
Ар бир топ өзгөчө мааниге ээ.

"Адеп" тобу:

А - арамдуу
Г - демилгечи
Е - энеке
Н -

"Кийин" тобу:

М - арамдуу
И - кийинки
Л - ишчилер
Ок - адептик
Н - калыптуу

"Маганизат" тобу:

М - ишчилер
А - адептик
Г - Г
А - арамдуу
Н - нарктык
И - ишчилер
Э - эстетика
Т - тартиптүү

"Адеп" Адамзаттар арууларга чакырып,
Мен Адептин - адептиктерин үйүм.
Ишчилер-турмуш жашап жаткан учурда,
Адеп болот адамзаттын кызыгы.
Билең болот кыргыздын адеби,
Эң эң ким ошуро албайт жашоодо.
Мен сизге дагы адеп сөзүм,
Кыргыздын кан жеринде өйүм.

"Кийин"

Ишчилер - жашоодогу жашап турмуш.
Адамдар келгекке багыттайышат.
Кийинки мен жашап жаткан адептик,
Кең ааламда кайсы сөзүм адептик,
Кийинки учурда кыргыз элине,
Жашоо гана жаратканга баш иет.

Виймандоо огуно албайт эе бир хүч,³
Эе бир хүч мени тахарг нэе албайт.

Маганият

Мен-Маганият ар бир эгдэн хүрчүсүмүн,
Эзелтен агаузарга эрши аркак кее патан.
Хен алаана асарошудог чоган до,
Тнак мени кошо атог, күн үрн кошо батан.
Кожгозголдок келүү күнү, дал тандарог,
Каада-сагто, үрн-агато, оюндарог
Мекилбей кее патан тосколдодогдон
наа басон кеген-кеген коллолдодогдо.

II

1-окуучу:

Бир басун хүлкү шам басун,
Виймандоо макиа тар басун.
Виттомак дайви коллолон
Бүгөскө түртүмү бай басун.
Байортон кеген мурастан,
Бабалар өзүк кубаттан.
Көөнүно палар жалпакан,
Виймандоо адеттен өңгү баштаван

Кана балдар айткылого вийман дегендиши?

2-окуучу:

Вийман ал таркип мунозун,
Ал мени таркип муросун.
Умак витнай түрү түркүн,
Бирөөнүн таркта күноосун,
Ууру коока бирөөлөр,
Виймандоо шок деп айтат.

3-окуучу:

Алакоо басон күндүзү,
Аламан шок деп айтат.
Адамдоо алаи муноздо
Аламоодо ашүр сүросун
Ошондо вийман сакталат
Түрү басон дайви бир өзүн.

Кандай бала виймандуу?

4-окуучу:

Малган сүйлөн көнбөгөн,
Чоштон балдар виймандуу.
Ата-энесин соймалан,
Соштон балдар виймандуу,
Умак айтот көнбөгөн,
Этүү балдар вийман дуу,
Максатокан кайтпалан,
Эрктүү балдар виймандуу.

хуучу: халхосурхтан үзлэн,
нашартана бие аман,
Ата-энесин хадарсан,
Эл-мерин сүмө олон,
нашартуу хуу пиймандуу.

окуучу: Халп айтуудан үзлэн,
Чошхон байр нуруу аман,
Убадасон атхаран,
Эл алданда сонжалан,
Чошхон бала пиймандуу.

Агел деген эмне?

7-окуучу: Ар нерсенин турмушта,
Өз адеби бар турга,
Наадми холон баш ийгелэ
Бабалардон салтонош

8-окуучу: Чондогилда дасмаруу,
Буца хонци бура элек,
Чуулардон созуно,
Хулах тошоо - буе агел.

9-окуучу: Ата энедик айткан,
Эшилден эл чоша элек,
Чуулардон мөөлөбэй,
Нашартошуу - буе агел.

Кандай бала агелтчи?

10-окуучу: Ата-энесин айтхатан
Хулах салон тохшаса,
Уш маншорса жаса деп,
Шытоо үздөн турбаса,
Дайын кайда турсо да,
Тюккөл таза хиймисе
Чууларда пидурса
Салам айтан иймисе.

нашар: Ошол бала агелтчи

11-окуучу: Чуулардон уриаттан,
Хуучуларду соймаса,
Малган сүйлөн хонбосо,
Өсө хонцин хонбаса,
Чошточмо бирөөнүн,
Сүүк келүн салбаса,
Хорбой калат экен деп,
Чуулуцка барбаса

чочу: Ошол бала агелтчи

зууру:

Иштөөлөрдү көп айткан,
сабалганан кайбаса,
малдон тапкан алысуң,
хата салт албаса,
Күчөмүздүн айтканын,
Ан-сүйүмү түйө аса
Атти насаат коздороч,
Таладалынан нуру аса
чогуу: Ошол бала адептүү.

13 окуучу:

Айткан сөзүн аткарып
убадага бек басы
көпчүлүктүн алдында
сүйлөгөчү ол басы
Эм-терин кодоуран,
Атти-муртук сүйө аса
Ар-намысын ар дайым
Бийик сактап нуру аса
чогуу: Ошол бала адептүү.

Кыздар балдар айтошпо

жашок:

Чй-булодоң оңе
Ансе -
кыздар -
Чуу -
Атас -

Атас:

Даң эе компьютерде айкан
отурасанбы? Мен эше деп кеттим эе,
атаң эше деди эе?! Не!

Балас:

Телевизор да көрсөтүшпөйт,
компьютерге да отургузбайт.
жасайм да аяр

Атас:

Анча "орду колдон, мендеги жерден
аят" дечи баланын канча ушу.

1-кыз:

Ана, мени эши көккө тешип татат.

Атас:

Сен караң киши болосуң дечи аалаканын
ушу кешедей көз, көзүңдү чуурайткан го бар кың.

2-кыз:

Өзүңк көрсүн тинди албайт

Атас:

Байду эши уңгукпай кал.

Мен эмне колот жатам, андан коро
коздон тойбайсоңбой, тиш эмтеш не
укуу.

Ана: Ана, атаи келатат, мени мектепте
пурот деп кой, махмубу?

Ана: Эмтеш не бадароң жемкоо бауң
айткаңга да аткарбайт, бири-бирин
сойлашпайт. Эш эмне айла колот

Коз: Сен баибсоң могодай баибйт эе, мого
мого баароң сен колот!

Ана: Эз коздароң, би эмтешер, шир бир
тууган экиншери эе каган унутпага.
Эмтеден эмбизде, "Ушча уриат" корсотуң,
кигуңо азат корсотуң" деген соз
айтолгон "Коздароң могодон ароз
сабоңдуу, токтоо, адептиң, ви маңдуң
баңча! Анаңарга мени четка
калторбагола., "Ви томоак бар мерде-
ароо бар, коздар!

Ана: Ви томогон баибсо, ит мени кушка
"мем баосун.
Ви томогон бар босо, эш муртунча
тең баосун."

Ушчу: Вроо-ада октомоак

Ана: Ви томоак бар мерде, ароз бар.

1-коз: Ви томоак тебү ийлиик

2-коз: Шириншек тебү бириндик

Козу: Ви томоак баибйт иш оңолбоо.

вр текоо

Макадариа тушчкүк берчу.

Слайд корсотулот

Ата-эмерибизди кандай сапаттар
бүз мени кубактабоз?

окуучу:

Эртең менен турмузда,
Салам айтом апала,
Эпошок печкан паду нурун,
Мардан бери апала,
Китебинде урстмен,
Чыо кауз чакпаймон.
Балмолорду тилежетин,
Эпозалоктор сактаймон.

5-окуучу:

Атам апам тушмаса,
Эпои дебей пучураи.
Аларга мен прааго
Колганмиса суйунам
Атам ми апаларан,
Эпоциман акан калсаатом
Колмолорук кубактом
Алор пучрам батасом.

16-окуучу:

Айткандагач токтоосуз,
Орундаган кубактаи
Митин баарон бутурун,
Сабаломдо улантам
Атам, апам абаи
Суйот колму омурчи
Алар суйгон кучулорду
Дайоми чертип беремин.

17-окуучу:

Чет колон койбосо,
Оюккараак коялом
Мокшо баи балсам-ден,
Коп аракет колемон
Эполок настак коп окуп
Коз бучунун кожамам
Сабаломдо бешке окуп
Ата-тебиди кубактам.

коучу:

Суймуктакот биз менен
Ата тебиди кубаксом

коучу ор: Жоргоз калкони

Кана багдар, айткандагач
Абеби жок бала ким?

1-окучу: Оо, ал окшоңдоткон коңун,
 Койбу айлайт оңун.
 Мектептеби, чыдабч,
 Топчулабайт тоңун

2-окучу: Ой ата-энесин да коңуно илбейт
 Эбобочун балео коруңдоткон тилдейт

3-окучу: Мунгалмидин соңун да тоңушобайт
 Коздардон чалокч уйлабайт

4-окучу: Оңун оңу билет,
 Чыо бутун келпей кирет.
 Молохой эе нерселе саңок чаар,
 Каткорон келет.

22-окучу: Ээ ал мала да макпайт
 Оңун оңу ото кон мактайт

- Держенден бирөөгө катокнат,
 Алор нетпесе аталары чаракнат
- Эгер апа да тоңо турбайт,
 Класста чандоткон чуркайт
- Ээ, ал эидин баарон мадатта,
 Шаптабайт андай маман адатта

Адеңсиз: Туура, туура эидин баарон мадатта,
 Келерин койура?
 Эми мала керем жок
 Андай маман адатта

Чоңу: Азаматсон! Ал адаттоңдо маман!
 Адең чирөө башта!

Баңдар, баңдар айткыларо,
 Тажу дүйно эми ошорк?

- Намыс берген баарына
Алмандаш кун пийок
Мелиретин уктаткан,
Ай жолдозду тун пийок,
Малтырогон суу пийок
Ден алдарган аба пийок
Амур берген, кун берген
Тундай пийок как пийок.
Тунду баган остурон,
Ата-тебиз даг пийок.
Баардогочкан как пийок.
Мехен пийок, эл пийок.

Бий: Малок бийи:

Мугалми: Баардогон багат шидорун,
Баардогар широк суйгонун,
Бага чактан уйтунун,
Бийи басун суйгонун.
Биринди бирин уриаттан,
Бактолду ойноп шидорун.
Эрилтк малкоо дедирбей
Электен бадар калпалом.
Эстун оюн, көп оюн,
Эл ишениген акталом.
Тартип жок жерде иш бичпойт
Тартибден бекен сакталом.

Чогуу: Келме бадар буз даг,
Сыйлашоп шилүү ширалч.
Тилегибиз бир басун,
Аден, пийма, маданийтто суйалч.
Соз кошокторго берилет.